

ВСТУПНЕ СЛОВО

У рамках практичної реалізації курсу Президента України Віктора Ющенка на консолідацію українського суспільства Регіональний філіал Національного інституту стратегічних досліджень в м. Ужгород провів «круглий стіл» на тему: «Консолідація суспільства і відповідальність еліт в умовах виборчого процесу – 2006 р.».

Роль, суспільні функції і міра відповідальності політичної еліти є предметом постійної уваги експертних кіл, але особливо активно ця тема дискутується в перехідні моменти розвитку суспільства. Це свідчить про те, що саме в такі моменти роль політичної еліти стає винятково важливою, якщо не вирішальною, оскільки саме вона – еліта – повинна сформулювати відповіді на виклики, поставлені часом змін. Будь-яка країна не в змозі подолати ці виклики, якщо її еліта не консолідована.

Консолідованість є ознакою класичної зрілої держави, формою існування сучасних націй. Можливості консолідації нових незалежних держав, що виникли на пострадянському просторі, безпосередньо залежать від спрямованості перехідних процесів, моделі національного розвитку. Існують альтернативи: часткова консолідація на засадах авторитаризму і архаїчного патерналізму та колективізму (євразійська модель) або консолідація на основі політичної нації і громадянського суспільства (європейська модель). У широкому розумінні консолідація визначає, власне, якість державності та конкурентоспроможність нації.

Саме тому дуже важливо, щоб еліта, особливо політична, виступала як *конструктивний компонент* в непростих процесах трансформації суспільства взагалі і політичної системи зокрема.

Якою має бути еліта для виконання своїх соціальних функцій?

Наскільки наразі вона відповідає цим вимогам?

Яку солідарну відповідальність несе за свої рішення і дії перед суспільством?

Протиріччя між владою і бізнесом, центром і регіонами, представниками різних політичних сил – справа повсякденна. Головне, щоб ці протиріччя не набували руйнівної сили. Єдина відома європейська форма примирення – *демократичні процедури*, власне, *демократія* як *процес досягнення рівноваги і консенсус* сил, що мають різні інтереси, але готові прийняти розумні правила гри. Тому саме *демократія* – це *єдина можлива основа консолідації еліт, а тому і єдина надія України на розвиток і процвітання*.

Нова українська еліта за своїми сутнісними ознаками має передусім наблизитися до рівня елітних прошарків європейських країн усталеної демократії. Тільки таким чином вона зможе ефективно здійснювати свої суспільні функції щодо розв’язання проблем, які постають під час реалізації оголошеної Президентом країни *стратегії європейського вибору*.

Коли ми цього досягнемо? Відповідь на це запитання шукали учасники «круглого столу».

МІТРЯЄВА СВІТЛАНА,

*голова Оргкомітету, директор регіонального філіалу
Національного інституту стратегічних досліджень в м. Ужгороді,
заслужений діяч науки і техніки України*